

Poemes

Antoni Vidal Ferrando

VID

400 pbs

Col·lecció Poesia de Paper

62

Poemes

Antoni Vidal Ferrando

Universitat de les
Illes Balears

Servei de Biblioteca
i Documentació
Edifici Ramon Llull

Palma, 1997

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

5101121337

849.915
VID

Col·lecció Poesia de Paper

62

Poemes

Antoni Vidal Ferrando

Palma, 1997

© del text: l'autor, 1997

© de l'edició: Caixa de Balears «Sa Nostra» i Universitat de les Illes Balears, 1997

Directors de la col·lecció: Francisco J. Díaz de Castro, Perfecto Cuadrado i Albert Ribas

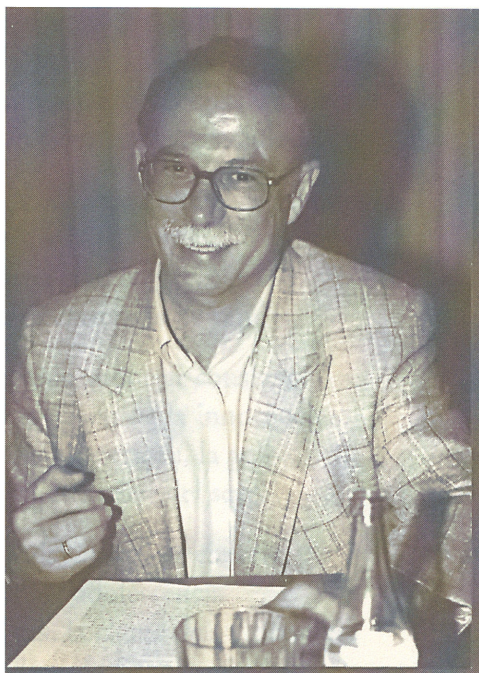
Disseny: Jaume Falconer

Edició: Universitat de les Illes Balears. Servei de Publicacions i Intercanvi Científic. Campus universitari. Cra. de Valldemossa, km 7.5. 07071 Palma

Impressió: Taller Gràfic Ramon. Carrer de Jaume Balmes, 39 i 43. 07004 Palma

DL: PM/1676-1997

X-31-070636-2

Antoni Vidal Ferrando (Santanyí, 1945). ha publicat els següents llibres de poemes: *El brell dels jorns* (Gandia, 1986), *Racó de n'Aulet* (Palma, 1986), *A l'alba lila dels alocs* (Palma, 1988), *Els colors i el zodíac* (Palma, 1990), *Cartes a lady Hamilton* (Barcelona, 1990), *Calvari* (Alzira, 1992), *Bandera blanca* (Barcelona, 1994), *El batec de les pedres* (Barcelona, 1996).

Virgo regia. Vaig sorgir d'un temps,
d'un poble adust, fillol de la postguerra.
Són com crancs de forat, agres taronges,
els meus vuit pams sembrats damunt la terra.

Fusellaments. Cans de bou comminaven
aquella història final, incerta,
mentre la gent callava, grisa, grisos
presagis, àvids carrerons de cendra.

De batxiller vaig suportar consignes
pels clavellers oberts de la innocència.
Record el fred, el perigeu, la pell
urgent, el dol estavellat del sexe.

Record la pluja, el sol, els cirerers,
la delitosa mà, l'adolescència
del primer bes, la claror dels diumenges
sotjant el cel per la finestra oberta.

Em vaig fer home, contrastat, absurd.
L'anonimat, dos fills, treball de mestre,
compte corrent contra corrent, perfil
dissimulat darrere la ciència.

Estim la vida, el vent, encendre el foc,
les sordonaies, les paraules tendres.
Definitiu com un gest públic. Alt,
encimbellat, igual que un pit de verge.

(D' *El brell dels jorns.*)

T'endevinava el cos de meva que eres,
com qui coneix exactament les coses
quotidianes, els delers més íntims,
les tresques pròpies. T'endevinava
el cos, la pell, les mans calentes, l'àngel
nocturn, la nit. Eres inversemblant,
potser de mel, de canyamel, de roses.
Remàvem, mar marrit, fins a la festa
de les darreres platges. Repetíem
permanentment els nostres noms. Llavors
érem silvestres, bells, ens estimàvem
dins l'aiguaneix de foc dels teus ulls grisos.
(Hores d'amor obscenes, marginals,
fins i tot el vell far s'empegueïa).

Enterrarem besades dins la mar

i a la tardor esdevindran arboces,
flors de xiprell. Enterrarem besades
a la garriga i esdevindran pàmpols
enamorats, a la tardor, llampugues.
Serem fidels—jo et seré fidelíssim—
com els discrets llaguts de la badia
són tan fidels penells de l'embatol.
Serem fidels i ens farem vells i tràgics.
Com intuesc la soledat, la pena,
dels teus ulls freds, distanciats, estoics,
mirant la mar, l'amor marcit, la mort
sobre la platja colossal del temps
impietós, fidelment infinits!

Salpar rabents d'aquestes galindaines.

Tu duràs flors als cabells, un balandre
florit. Duràs serrans, ocells esvelts
dins la cistella, la càlida anèmona
del port que més estimes. Salparem
amb el vaixell més amorós, més dòcil.
Un mariner et farà d'adéus febril,
et copsarà amb l'afany fins que t'encerti
els enervats fragments de la figura.
Curulls a alta mar de pena i ones
t'estimaré ardorós les nits de pluja
a l'aixopluc de veles escarlates,
amanollats, abarbetats, bandits
nocturnament del Racó de n'Aulet.

(De *Racó de n'Aulet*.)

Mentre assumesc hiverns i el meu ofici

aleatori de funàmbul, las
viatger tan foraviat pel cerç,
pels entreforcs, pel clam, per les preguntes
del riu, dels aiguamoixos, prenc el dull,
possessió, d'un born de quaranta anys
i en certfic, ecoic, sense falòrnies,
el bac i la solana, la tristesa
i els gladiols. De res no em queix, accept
el joc, l'esmena, el celistre llepard,
la desnerida flama, certituds
de delectança esquiva. Vi abstergent
us garantesc i ocells i dignitat
en la renúncia del cos, abans
senglar i ara en declivi, en que em retornen
a morir tantes presències. Àrbitre
dels propis gests, us anunciï l'encant
dels aiguamolls molt conformat, la nit
on ja m'esbalç sense desfici, quíties
riberes que assuaugen els icors
i la basarda amb ocarines. Ans
he de fer el solc encara endins, ofert,
quimèric, solidari amb els absents
i els agrassots. I envelliré parlant-vos
de meravelles, del que estim, enigmes,
somniais, fracassos. Altra cosa no
anhel, car, de tots els plaers, l'amor
és el confí i el mot és el miracle.

(D'A l'alba lila dels alocs.)

FINAL D'ESTIU

Ja s'acaba l'estiu. Cabrera enllà,
darrera la calitja, l'horitzó
rutila i, despessec, com el bon vi,
evoca la tendresa d'una dona
distant.

Tenim la passamaneria
de dies nous per ressaltar els velluts
dels somnis, a despit de defallences,
i la seducció dels mots; aquest
convenciment tangible que el plaer
no té mai la bellesa del desig.

DÉU DE LLIURA

Dibuixaràs minúscules bellumes

i pòsters amb tonalitats efímeres,
l'alè cansat d'un sol ponent, les dàlies
intactes del paisatge amb espasí
que eternament guardaves a les golfes.
Exercitant l'heràldica opció
de taumaturg que en desitjar instaura,
com qui fa net aram, treuràs lluror
d'un vent i d'un fiscorn i, en ressonar,
no et deixaran sentir la meva súplica.

(D' Els colors i el zodíac.)

ÚLTIMA CARTA

Em torba aquest silenci blau metàl·lic

on m'habituu a penes a l'hivern
i a no tornar-te escriure. I es fa esquivola
la pluja mentre el freu que em porta a tu
és una cita concertada, amb l'únic
aval d'una assutzena, a un llarg sender
d'eternitat i sorra. Des d'avui,
l'atzar és tot el que esper i un conc de vi
pels meus vells tics sentimentals quan sotgi,
com un ocell inult, la tramuntana.
Llavors, en afollar-se, amb les darreres
gavines, les estrelles que servàvem
ocultes a llunaris sense fulles,
m'identificaran per un indici
fugac de melangía a l'entrecuix
i el camafeu difícil que he ignorat
tants d'anys, amor, i en deix a tots les flòbies.
Inconseqüent, a l'ara on som oferta
i massa vulnerable, sols implor
sacerdotesses làbils que t'assemblin,
la fantasia justa per concebre,
només per un moment, un arxipèlag
llunyà amb vaixells de cedre, singladures
a mars desconeguts i un albaneix
en que l'oblit serà una noia lila.

POST SCRIPTUM

Hem profanat el temps i ens ha colpit
de sobte aquest desfici de saber-ho.
Amb lentitud i amb el desassossec
dels gossos dels llaüts, les nits de boira,
transcorren els instants on ara som.
Hem profanat el temps i l'escarment
serà una singladura irreversible
a l'estupor d'esdevenir-ne ostatges.
T'evoc, des de l'absurd, com qui demana
imperiosament el benefici
d'un ull de sol, el frec d'una gardènia.

(De *Cartes a lady Hamilton*.)

*“Arribaren a una propietat
anomenada Getsemaní...”*

Marc, 14, 32

En ser la primavera una camèlia

et ploraran les mans perque s'allunyen
les llargues caravanes dels teus somnis.
Cap mur t'ha estat vetat i amb un maldestre
voler et desassossegues mentre brossa
la nit el malentés incontenible
que te'n duu. Des de sempre has fet la via
mateixa cap a l'alba amb els estels
i, a trenc d'envit, t'esperen alicorns,
la por dels mariners a dins la boira.
Potser, a Getsemaní, no hi trobis altre
senyal que les preguntes, altra estela
que el lent rajar dels ulls cap a la mort.

*"El Messies, el rei d'Israel, que baixi
ara de la creu i nosaltres, quan
ho veurem, creurem en ell..."*

Marc 15,32

Quan ja no puc desdir-me, l'equilibri

mateix que m'encimbella a no voler
la mort no em deixaria mai sinó
regust d'hiverns i d'ecos, si ara optés
per fer-me a la mesura de l'esglai
o de la inversemblança. No cerqueu
en mi prodigis del color de guix
dels vostres somnis. Com als campaments
de guerra de les èpoques heroiques,
Jahvé no romandrà entre les senyeres
impures d'aquest poble, fins que el trémer
d'un llavi allisi els grops de l'altivesa:
el temple, el sacerdoci i el reialme.
Us ho dic certament: els rituals,
els imperialismes són el rastre
que deixen a la sorra els escurçons,
les nits de lluna nova, en el desert
perquè hi vagueu per sempre com les hienes.
Em demanau un signe: compartiu,
i n'eixireu vivificats i savis.

(De *Calvari*.)

ÀVIA MAGDALENA

Un altre hivern no t'ha vençut l'absència.

La posta tornarà i és com si fossis
encara la cansada silueta
que es deixa posseir per un somrís
a l'hora de besar-me, aquella mà
que encén l'espelma del rebost i malda
per treure'n les ampolles o cireres
sagnants o l'escomesa del terrible
dolç de la confitura.
Vivim mentre qualcú roman als porxos
indemnes que bastírem
un dia, enfront del temps; i l'alba nostra
és el present que som a dins uns ulls
lleials en caure el vespre.

ÀVIA MARIA

Guaitaves per l'estrella mostrejada
de la cuina amb el gest inesperat d'aquell
asceta que intueix el sol d'un àngel.
Tàpies no cabia a dins la calç
dels murs i ara el record
present, en una orgia de matisos.
Eren visites curtes: els diumenges
dels nois bruns de postguerra
duraven com les ombres dels ocells
sobre els terrats d'aquí sense geranis.
Ja no pas com abans pel carrer de la Lluna,
on deus romandre com la simetria
eterna d'una àvia que no fores,
com un poc d'eco, entre els mateixos Tàpies
caducs, imaginaris, lúdics dels meus deliris
i l'atzar de les roses.

ANTROPOLOGIA

No esperis massa de l'heterodòxia.

Els teus, poeta, són covards i duen
escrita una acritud que no és despit
sinó paisatge o set: des d'una antiga
desesma miren horitzons i diuen
la mort com qui té un pacte a la mesura
del seu escàndol, que solemnitza
d'esquena als núvols i les primaveres:
ni cap prodigi carmesí ni dies
difícils. Són covards, domesticables
i d'una estirp cansada sense roses
que pensa un demiürg bocaterrós,
poeta, els teus i els seus pocs universos:
pertanys a un poble gris i al sol ponent.

EL DIA QUE BANDIRAN LA MÒMIA DE LENIN DE LA PLAÇA ROJA

Els símbols, com els déus tribals, vénen del caos
i són vel.leïtosos. S'ha fet tard per entendre'ls.
El migdia transcorre cap als òxids perpetus
on comencen els límits justos d'una ciutat
molt menys majestuosa: la del menyspreu. Se'n porta,
amb l'esperit dels núvols, que coronen les cúpules
daurades i les ombres del Kremlin, la memòria
dels fets, fulles marcides, on el temps senyoreja.
Encara que ell ja no li paga servitud.
Bandiran el seu cos deleble. Pero en l'home
hi ha un desfici de roses i d'ecos que perdura
com la tresquera certa del vent, com les balades
dels vells remers del Volga, com l'estètica kitsch,
el lumpen, el dilema de les grans utopies.
Com perduren els blaus mateixos de l'estiu
de l'any mil nou-cents quinze, quan, regant els bellveures
a Sörenberg, devora de l'esposa malalta,
Lenin va pressentir que tots els somnis eren
les notes del piano i els ulls d'Inès Armand.

(De *Bandera blanca*.)

NEIX L'ESCRITURA

Molts de camins eren cursos d'aigua. L'home escrutava els equinoccis, escrutava laberints, i, a llocs sagrats, salvava la memòria dels morts. Tot era rar i bell: la violència dels abismes, les ombres escarlates, la flaire de morduix del pleniluni, el bleixar de dos cossos que ocultava la selva. Tot era rar i bell. Del seu poder anímic sobre el sílex, sobre els secrets de les pedres calcàries, l'home en va fer les eines, cavernes, les adipositats i els ritmes de les venus; en va fer un costum com de tenir dues mans. Després, aixecà sales hipostiles, interpretà els auguris, va establir calendaris. L'home era així, indomit, èpic, naïf. I, un dia, es va sotmetre a una experiència brutal: explicar l'ésser. Invocà el vent, la claror súbita, malva-rosa d'un àngel, traçà el primer gargot.

REGRÉS A BAIXAMAR DE MAÓ

Baixes al moll. Cap veta de colors, cap capsa de música no t'assabenta dels riscs. La tramuntana deixa el sol fet pelleringos. On deu tornar de móres i desenganyadissa aquella noia? Hi va haver un temps que li compraves confeti. A vegades la pluja cau sobre el rectangle on ella s'esllanguia i són grocs els seus besos des de l'antifaç dels mots. Mentre l'evoques esdevé un crit d'alumini dins la densitat i els dits muscs del desembre. Mort de fred, mires sortir els llaüts. Com tallen, a flor d'aigua, els teus universos de morfina i solsticis. No hauràs viscut més que escaramusses de paper, llunaris i amors que dilacera l'auguri amb veu de saxo. T'alces les gires quan la fosca esgratinya els baterells. Camines cap a un guix. Ni una ànima et pagarà un ginet al Rocamar.

SOLEDAT

Estimaves el Che. Ells eren molts, i els beneficis el seu sòl històric. Cada vespre, sota la lluna amb cicatriu dels teus versos, esdevenies l'ésser humà que es reconeix en el dolor. Creaves temps amb l'harmònica i, abans d'apagar el llum, desidiosament, feies córrer vetes d'orina pel lavabo: uns altres credos, unes altres ofrenes, uns altres distintius; però la mateixa mesquinesa de les armes, com a qualsevol lluita. Estimaves el Che, el cos d'orquídies de Natalie Wood. Sempre estaràs tot sol.

PLANY DE GERONIMO MENTRE ES DEIXA FOTOGRAFIAR PELS TURISTES A OKLAHOMA

Ens ho heu pres tot: la dignitat, els mestres,
els camps d'herba, i el dret a conservar
les dones. Ara, des d'on surt el sol
i corren amples rius, no tenc memòria
més que pels dies en que decoràvem
amb vistosos colors els nostres poltres
com a senyal de guerra. Vet ací
els privilegis d'un vell *chiricahua*:
aquest exili sempitern i el ceptre
d'una tribu lliurada a l'extermini.
Mai més ningú no tornarà sotmetre
l'urc del bisó sobre la desolada
geografia d'Arizona. Prec
perquè el Gran Esperit em concedesqui
encara, no abundància de boscos,
sinó una mort benigna com els cels
i els alts recobres de la Sierra Madre.

ILLA

Rosa, per dibuixar-te una illa a penes,
amb mots i heliotropis, trenc els cèrcols de l'urc.
Des d'ara em torn l'epígon d'algú que escolta ploure
entre les teves cuixes. Perque els déus són despresos
com el rostre de l'aigua o talment les textures
i el tram color albergínia des d'on el dia neix et puc escriure
aquest poema. A fora hi ha els ritmes del silenci, els
rondallaires
més adustos, més bíblics, i un atzar poderós
com l'escomesa o els dits de ferro de la soledat; hi ha músics
melancòlics a pòsters que lacera la lluna,
el caos que l'hivern entronitza: mans mortes
dels insectes, el cuiro i les mimoses nevades dels darrers
combats per la certesa, cementiris
i encantadors de serps a l'hora carmesina en què tornàvem
a casa quan s'obrien els mercats de les flors.
Però nosaltres, Rosa, ja som lluny, mar endins,
i tot té el sentit èpic de dos cossos ingràvids
—àngel, vi blanc, saliva—desesperadament
volent-se sobre els punts cardinals de l'adreç
de llit, camí de l'alba: la bellesa i l'efímer.

(D' *El batec de les pedres*.)

*“Creure és sentir. Tot ell es posà a creure
en el verd taronger quan en tocava
i n'estirava un tarongí per beure.”*

Blai Bonet

Creure és sentir, és Blai Bonet que evoca

la bellesa, el lladruc moradenc de l'aurora,
evoca el sol dels cossos, les possibilitats,
l'episodi amb taurons de l'hivern, els sulfúrics
silencis que anuncien la borrasca;
un desig de codonyes, aquest desfici groc,
entre arrels i dibuixos, del novembre
del mil nou-cents noranta-sis, tan punyent, tan ranci,
tan cabalístic com les profecies
i els ulls de Nostradamus, o els ulls d'un pagell mort,
aiguosos, oceànics, com dos verds,
com un adveniment de rems i de navilis.
Creure és sentir, és Blai Bonet que evoca
el perfil casual, efímer d'una flor,
evoca un feix de llenya, una lletuga blanca,
el ferro, l'escomesa, les ales dels coloms
missatgers que retornen als camps de blat de l'illa,
des d'horitzons de fusta, des de la ira del glaç,
des d'algun equinocci.
Perque tot es sotmet
als nards de la memòria genètica,
que és llum agombolada als tels del pensament,

quan Blai Bonet evoca el món real
i, des del dret d'asil de la tendresa,
escriu la set de l'home, mentre els dies s'escurcen,
i la paraula és somni entre l'èsser i l'Ésser.

A LA MANERA DE DAMIÀ HUGUET

In memoriam

El sol de fems de bístia ja no té aturall.

Els guarets callen. Cel de fures que fan vega
de figues sacallones. Cal alba, cap resposta
que ens faci entenedor, malbé aquest desfici
sota els garrovers negres, bords, inhospitalaris,
on la cugula té set i cauen els giscos
dels virots, tots els nostres laments incontenguts.
No aturarem el vent que dilacera i diu
amb quin ferro ens han clos les dreceres, els somnis
d'escumes, l'horitzó de llimones i arcàngels
quan les teves ninetes, ubèrrimes de verds
persiana i sal grossa, s'han apagat per sempre.
Ni escoltarem més l'eco humil de les paraules
antigues del teu poble del sud, on a l'estiu
floreix la taperera sobre les parets seques,
sense evocar tavernes amb tertúlia i joc,
on mataves les hores i el vici del tabac.
Cansat de tant de trull i de parlar del preu
dels bous, de les ametles, d'enyorar paradisos,
te n'has tornat a Rímini; i sobre la coberta
d'algun dels transatlàntics d'Amarcord que naveguen
espigellant la costa, solemne, escardalenc,
bevent cassalla, has fet l'última singladura.

TARDOR

En memòria de Miquel Àngel Riera

Quan la tardor comença i tu no acotes

l'esquena per encendre foc, amb rels
i caramutxes, t'he pensat. Defora,
el vent se'n duu la fullaraca, núvols
lilosos, que no deixen ni un principi
d'amor a les ninetes; i als camins
que vénen de la mar, les olivardes
han florit de bell nou, com a perenne
passió de tribut i cels d'octubre.
Sovint vares descriure aquesta força
pagana del misteri i la bellesa,
als teus poemes. Ara, a qualche oasi
en blanc i negre de l'eternitat,
mentre assoleixes tota l'harmonia
de la lluna creixent o del silenci,
ja saps que no hi ha déus inaccessibles.

L'autor ha llegit aquests poemes al Centre de Cultura «Sa Nostra»

el dia 20 d'octubre de 1997

-
26. JOSEP MARÍ. *Poemes*
 27. FRANCISCO J. DÍAZ DE CASTRO. *Noches de hotel*
 28. MIQUEL CARDELL. *Les terrasses d'Avalon*
 29. FELIPE BENÍTEZ REYES. *Poemas*
 30. BARTOMEU FIOL. *Canalla contra establishment*
 31. MARIÀ VILLANGÒMEZ. *Entre la mar i el vent*
 32. CÉSAR ANTONIO DE MOLINA. *Poemas*
 33. LUIS ALBERTO DE CUENCA. *Poemas*
 34. M. LÓPEZ CRESPI. *L'obscura ànsia del cor*
 35. SEBASTIÀ ALZAMORA. *Formes del cercle*
 36. ÀNGEL CAMPOS PÁMPANO. *Poemas*
 37. LUIS MUÑOZ. *Poemas*
 38. JUAN BARJA. *Las noches y los días*
 39. ANTONIO GAMONEDA. *Poemas*
 40. ÁLVARO SALVADOR. *Diez de últimas*
 41. ÀNGEL TERRON. *Al·lotropies*
 42. JAVIER JOVER. *Urano en la casa doce*
 43. RAMIRO FONTE. *Poemas*
 44. ÀNGEL GONZÁLEZ. *Poemas*
 45. JOAQUÍN BENITO DE LUCAS. *Poemas*
 46. DAMIÀ HUGUET. *Les flors de la claror*
 47. ENRIC SÒRIA. *Poemes*
 48. JOSÉ LUIS GARCÍA MARTÍN. *Cuaderno de Valldemossa*
 49. JORDI VIRALLONGA. *Con orden y concierto*
 50. DIEGO SABIOTE. *Las nubes eran blancas*
 51. JOSÉ ANTONIO MESA TORÉ. *Poemas de la bahía*
 52. JOSÉ CARLOS ROSALES. *Club náutico*
 53. FRANCISCO BRINES. *Selección de poemas*
 54. JEAN SERRA. *Poemes*
 55. VICENTE GALLEGÓ. *Poemas*
 56. ÁNGELES MORA. *Canto de sirenas*
 57. XAVIER RODRÍGUEZ BAIXERAS. *Poemas*
 58. CARLOS MARZAL. *Poemas*
 59. MARIA VICTORIA ATENCIA. *Poemas*
 60. RAFAEL JUÁREZ. *Lo que vale una vida*
 61. ANA ROSSETTI. *Poemas*

Universitat de les
Illes Balears

"SA
NOS
TRA"

Obra Social
i Cultural